ସର୍ବ ଗୁଣ ସମ୍ପନ୍ନ ପରମ ପୁରୁଷ

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି

Dr. Lokanath Misra, Homeopath Ex-M.L.A
Author of Homeo Chikitchhasar.
A follower of Gandhiji's ideals and Principles.
Honoured Poet and Co-operator, Orissa.
President, South Orissa Sanskrit Tols.

Dt. 16-9-92

ମୁଖବନ୍ଧ

ବିବେକର ଡାକ ଶୁଣୁଛି କିଏ ?
ସ୍ୱାର୍ଥେ କବଳିତ ଯେଝାରେ କିଏ ।

ନ୍ୟାୟ ଅନ୍ୟାୟକୁ ବାଛି ନପାରି,
ଆଶା ପଛେ ଧାଇଁ ହେଲଣି ହାରି ।

ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳ ବନ୍ଧ ବାଲିରେ ବାନ୍ଧି,
ନୂହଁକି ଦେବତା ମୋ ଦେଶ ଗାନ୍ଧି ।

କ୍ଷମତା ଲୋଭର ଫାନ୍ଦରେ ପଡ଼ି,
କହୁଅଛ କଥା ଦାନ୍ତ ରଗଡ଼ି ।

ଲଗାମ ଧରିବା ଆଗୁଁ ନଜାଣି,
ରଖୁଛ ପାଖରେ ଘୋଡ଼ାକୁ ଆଣି ।

ମାହୁନ୍ତ, ଅଙ୍କୁଶ ଧରି ହାତରେ,
ବସୁଛି ଯାଇସେ ହାତୀ ଉପରେ ।

ବିବେକ ଅଙ୍କୁଶ ଅଟା ଲଗାମ,
ନଥିଲେ ଲୋକର ନିଷ୍ଫଳ କାମ ।

ଦେଖ ଦେଖ କାହାକୁ ଭୋଟ ଦେଉଛ ନ ଜାଣିରେ,
ସ୍ୱଜମନ୍ତ୍ର ବିଶାରଦ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ବାଣୀରେ । ଘୋଷା ।
ନ କରି ଦଳ ବିଚାର, ବୁଝିବ କୁଳ ଆଚାର
ଅବିଚାରେ ଭୋଟ ଦେଲେ ବୁଡ଼ିଯିବ ପାଣିରେ ।୧।
ଶିକ୍ଷା ନଥିବ ଯାହାର, କର ତାକୁ ପରିହାର
ସାଧୁତା ଅନବରତ ମନ ନେଇ ଟାଣିରେ ।୨।
ଅଶାନ୍ତି ପବନ ବନ୍ଧୁ ମଣିଷକୁ ଦେଲା ଦନ୍ଧ
କ୍ଷମତାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଲାଗେ ଟଣାଟଣିରେ ।୩।
ନଥିଲେ ସତ୍ତ୍ୱତା ଗୁଣ ଅବା ଭାଷାରେ ନିପୁଣ,
କରିବ ତାକୁ ବର୍ଜନ ଦୁନିଆଁର ଠାଣିରେ ।୪।
ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ସମବାୟ, ଯେ ଯାହା କରି ଉପାୟ
ନବଗ୍ନର ନ୍ୟାୟାନ୍ୟାୟ ବୁଝା ସରିଲଣିରେ ।୫।
ଲୋଡ଼ା ଯେବେ ସୁଶାସନ, କର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ତ୍ୟଜନ
ଦୁନିଆଁ ଟା ଅବିରାମ, ଉଠାଣି ଗଡ଼ାଣିରେ ।୬।
ମାନବ ବିବେକାଦେଶ, ନ ରଖିବ ଛନ୍ଦ ଲେଶ,
ଭୁଲିଲେ ପାଞ୍ଚ ବରଷଯିବ ଦଣାଦଣିରେ ।୭।
ସ୍ୱାର୍ଥ ଅନ୍ୟାୟର ଦାଉ ସମ୍ଭାଳି ହେବନି ଆଉ
ଦେଲବେଳେ ଭୋଟ ଥିବେ ସାକ୍ଷୀ ଚକ୍ରପାଣିରେ ।୮।
ଗଲଣି ଅହିଂସା ସତ୍ୟ, ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ ଅପତ୍ୟ
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭୋଟରଗଣ ବର୍ଜିମ ଗୁହାଁଣୀରେ ।୯।
ନ ଶୁଣି ଗାନ୍ଧିଜୀ କଥା, ଦେଶ ସାରା ଅବ୍ୟବସ୍ଥା
ମିଛୁଆ ଖଚୁଆ ଆଜ ହେଲେଣି ଭାହାଣୀରେ ।୧୦।
ଲୋଭ ଛଳେ ସମ୍ବରଣ ଶୁଦ୍ଧ ହେବ ଆଚରଣ
କହିଁ ନ କଥାରେ ପର ମନ ନିଅ କିଣିରେ ।୧୧।

ପକ୍ଷପାତରେ ବସ୍ତିଲ୍ ହେବାରୁ ଦେଶ ଅନ୍ଧାର
ଜନତାର ଚଡ଼ାଦରେ ପଡ଼ନ୍ତି ଖାଇଲେଣିରେ ।୧୨।
ଆପେ ନ ଥିଲେ ଉତ୍ତମ, ତେଣୁ ହେବରେ ଉଦ୍ୟମ
ଗରିବ ଦୁଃଖରେ ଲାଗି ହୁଅ ଗାନ୍ଧି ବାଣୀରେ ।୧୩।
କରିଥିବ ଜମା ଯେତେ, ଯିବ କି ସଙ୍ଗରେ କେତେ
ଅଛନ୍ତି ହରିଜନର ପେଟକୁ ତୋଷଣୀରେ ।୧୪।
ଲଭ ଶତ ନ ଢିଷ୍ଠୁର, ହୋଇଛନ୍ତି କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ଜାର,
କଣ୍ଠିଗିଆ ଲୋକଙ୍କର ପଡ଼ିନ୍ତି ଖାଲେଣିରେ ।୧୫।
କରନ୍ତି ମଦ ଉଚ୍ଛନ୍ନ, କଲ କି କଏ ଖାବେନ ?
ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଦେଖ କେତେ ପ୍ରାଣହାନିରେ ।୧୬।
ସଭ୍ୟଙ୍କ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଉତ୍ତ୍ର, ନ୍ୟାୟ କି କହୁ ଜନତା
ଗରିବର ଲୁହଧାର ଖୋଟକ ଗଡ଼ଲାଣିରେ ।୧୭।
ମାଟିରେ ମିଶିଜା ଦିନେ ନେବା ନାହିଁ ସଙ୍ଗେ ଦିନେ
ନ ଭାବଇ କେହି ମନେ, ସବୁ ଜାଣି ଜାଣିରେ ।୧୮।
ଅସ୍ଥିର କାହାର ମନ, ଅରଜିବା ପାଇଁ ଧନ
ନ ଥିଲେ ହେଁ ପ୍ରୟୋଜନ, ଦୁନିଆଁ ଚଳଣିରେ ।୧୯।
ଅପବ୍ୟୟ କରି କରି, ରାଜକୋଷ ଗଲ ସରି,
ଅବସ୍ଥାର ବାଡ଼ି ଧରି, ଦେଶ ହେଲା ଋଣୀରେ ।୨୦।
ଲରିଭ ଅନ୍ୟାୟ ଯେତେ ପାଇବ ତା ଦଣ୍ଡ ସେତେ
ଦରିଦ୍ର ଧର୍ମ ବସ୍ତୁର ଅଛି କି ମଣାଣିରେ ? ।୨୧।
ଭୁଲୁଥିଲ କାଲି ଯିଏ କୋଟିପତି ଆଜ ଯିଏ
କରୁଛନ୍ତି ଚନ୍ଦା କଏ ହରି ପଡ଼ଲଣିରେ ।୨୨।
ଅନ୍ୟାୟ ନ୍ୟାୟ ବସ୍ତୁର, ଅଛନ୍ତି ଦେଶେ କାହାର
ସ୍ୱାର୍ଥ ପଶି ହୃଦୟରେ ରକ୍ତ ଶୋଷିଲାଣିରେ ।୨୩।

ପାଇ ମଣିଷ ଜନମ ନୂଢ ଶବ୍ଦରେ ଅଧମ
ବୋଲାଉଛୁ ଜୀବ ମଧ୍ୟେ ଭବେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରାଣୀରେ ।୨୩।
ନ ଦେଖାଅ ବାହାଦୁରୀ ଅଥବା ବୃଥା ଗୁରୁରୀ
ଫେରିଯାଅ ଦୁନିଆଁରୁ ଭଲ କଥା ଶୁଣିବେର ।୨୫।
ସୃଷ୍ଟି ଯେତେ ଶାସନରେ ଅଛୁ ଶିଖ ପ୍ରଥମରେ
ନଯାଉ ସମସ୍ତ କେବେ ବୃଥା ଝୁଣ୍ଟା ଝୁଣ୍ଟିରେ ।୨୬।
ଦେଇ ଦେଇ କଳନ୍ତର ସରିଗଲା ଗନ୍ତାଘର
ଏଥିଲାଗି ଦାୟୀ ଆମ ବଡ ଠାକୁରାଣୀରେ ।୨୭।
କୋଳିଏରେ ହୁଏ ଲୁଟି ପଡେ କି କାହାର ଦୃଷ୍ଟି ?
ଯାହାତାହା ଲେଖିଦେଇ ନେଉଛୁ ମେଲାଣିରେ ।୨୮।
ଯା ନାମ ଧଇଲେ ପାଇବ ମୁକ୍ତି ସେ ନାମ ଗୁଣ୍ଡ ମଣିଷ,
ହେଉଅଛୁ ଧନ୍ଦ ଆପଣା ଲୋଭରେ ହରାଇ କାଳ ଅନଣ ।
ଦେଶର ଶାସକ ଥିଲେ ହେ ତାହାର ପଣ୍ଡ ଷମତା ମୋହରେ,
ଆଲୁଅରେ ତାକୁ ହରେ ନାହିଁ କଛୁ ନରକ ମୂର୍ଦ୍ଧ ଉପରେ ।
ପର ପଇସାରେ ଦେଖାନ୍ତି ବଡାଇ ଥିବାରୁ ସ୍ୱାର୍ଥ ଜୀବିକା,
ବିବେକ ଲଗାମ ହୁଗୁଳ ହେବାରୁ ବଢେ କ୍ରମେ ଅହମିକା ।

ଦେନା ଦେନା ଆଜିକ ସେଠ ଅଜା ଦେବେ ଗାଳିରେ
ଗାନ୍ଧିଙ୍କ କଂଗ୍ରେସ ଟିକ ଦେଲେ ପୋଡ ଜାଳିରେ । (ଘୋଷା)
କେ ଥିଲା ମାଆ ପେଟରେ ଖେଳୁଥିଲା କେ କୋଳରେ
ସେ ଆଜ ଆଜ୍ଞାରେ ମିଶି ପଛୁଁ ମାରେ ତାଳିରେ ।
ଅହିଂସା ସତ୍ୟୁଁ ନଟଳି ଜୀବନକୁ ଦେଲେ ବଳି
ଅଛୁଆଁ ଜାତି ପାଇଁକି ସହୁଥିଲେ ଗାଳିରେ ।

ପିଲଙ୍କି କେତେ ଡର   ପଶିଅଛୁ ଗୋଡ ଧରି
ନମକ ହାରାମ ଦେଶ ମୁଖେ ଦେଲେ କାଳିରେ ।

ଗାନ୍ଧୀ ମାରିବା ପାଇଁ   ସୂତ୍ର କଲେ ଧର୍ମ ଧାଇଁ
କୃତଜ୍ଞତା ନ ଦେଖାଇ ଶେଷେ ଦେଲେ ଟାଳିରେ ।

ନାକରେ ଝୁଲୁଛି ଗୁଣା   ରେକ୍ଟ୍ରିରେ ଦଶ ଗୁଣା
ବଢାଇ କରନ୍ତି ଥଟ୍ଟା ହେଉଅଛୁ ପାଳରେ ।

ପାଖେ ଥାଇ ଝୁଟ୍‌କାରେ   ବ୍ୟସ୍ତ ଗୁଣ ଗାଇବାରେ
ଆପଣାର ଲାଭ ଲାଗି ଦେଲେ ଫୁଲ୍ ଡାଳରେ ।

ଗରିବ ଶ୍ରେଣୀ ନମିତ୍ତ   ଧନ ସବୁ ଯେ ଖର୍ଚ୍ଚିତ
ସେମାନଙ୍କ ଲାଗି ପ୍ରାଣ ଗଲା ଝଳ ଝଳରେ ।

ଖାଉଛନ୍ତି କେତେ ମାଡ   ସହୁଛନ୍ତି କେତେ ଜାଡ
ଶୁଣିଲେ କମ୍ପୁଛି ହାଡ ପ୍ରାଣ ଗଲା ଛୁଡ଼ିରେ ।

ଅହିଂସା ମୂର୍ତ୍ତି ଜନମ   କଷ୍ଟ ହିଂସା ଆଚରଣ
ଗୁଜରାଟୀଙ୍କ ପରାଣ ନେଲେ ଗୁଳ ଝୁଲରେ ।

ଦେବା ପାଇଁ ଲୁଣ ମର   ଦେଶ ନ ନେଲେ ଭାଗର
ଦୁଇଶ ମାଇଲ ବାଟ ଗଲେ ବୁଲି ବୁଲିରେ ।

ବାହାରିଲେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ   ନେତା ହେଲେ ପଛେ ରହି
ତିରିଶ ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚ ବାର ମନେ ପଡେ ଆଜିରେ ।

ସିନ୍ଧୁରୁ ଆଣି ଲବଣ   କଲେ କାହାକୁ ବରଣ
ସ୍ୱାଧୀନତାର କଷଣ ଦେଶ ଗଲା ଭୁଲିରେ ।

ଦୋଳିପିର ଲାଠି ମାଡ   ଭାଙ୍ଗିଲା କାହାର ହାଡ
କାରାଦଣ୍ଡ ସହି ସବୁ ହେଲେ ଶେଷେ ଜୟୀରେ ।

ଝୋଟାବ ଓଡିଶା ଲଙ୍କା   ଯାଣ ଦେଲେ ବହୁ ଟଙ୍କା
ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ମରୁଛନ୍ତି ଗୁନ୍ଟରେ ।

କର କର ଉପବାସ   ନ ହଣଇ କାନ୍ତ ହ୍ରାସ
ଅହିଂସା ମୂର୍ତ୍ତି ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ଗଲା ମାଳରେ ।

ବିଧିର ଯାହା ବିଚାର   ବୁଝିବକି ନରହ୍ଲର
ଷଡଯନ୍ତ୍ର ହନୀଙ୍କର ରହିଥିବ ଲପିରେ ।

କାହିଁକି ହିଂସା ନଟ   କାହା ପାଇଁ ଛଟପଟ
ଗଲବେଳେ ଦୁନଆଁରୁ ହାତ ଥିବ ଖାଲିରେ ।

ଅବାଟେ ରହିଛୁ ଚାତ   କହେ ଜବ ଲୋକନାଥ
ଭଜ ନତ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥ ହନ ପ.ଜ୍ ସରରେ ।

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି କଂଗ୍ରେସ

ଦେଶର ପରିସ୍ଥିତି:— ଦେଶ ଆଜ ଋଣ ଭାରରେ ବୁଡିଚାଲିଣି । ସ୍ୱାଧୀନତା ଅଣିବା ୧୯୪୭ ଅଗଷ୍ଟ ପନ୍ଦର ତାରିଖ ଋଣ ଦୁଇହଜାର ପାଞ୍ଚଶ କୋଟି ଥିଲା ଓ ଦେଶର ପବ୍ଲିକ ଫଣ୍ଡ୍ସ ଏକାଉଣ୍ଟ୍ ରେ ୩୭୯ କୋଟି ଗଚ୍ଛିତ ଥିଲା । ଦୁଇବର୍ଷ ତଳେ କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଯଶୋବନ୍ତ ସିଂହ ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ କଲାବେଳେ ଭାରତର ଋଣକଥା ଦର୍ଶାଇ ତିନଲକ୍ଷ ନେପ୍ୱାଳିଶ ହଜାର କୋଟି ଥିବା ପ୍ରକାଶ କରିବା ଓ ସମାଜର ତା ୧୭-୫-୯୨ ରେ ପ୍ରକାଶିତ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ଓ ବିଧାନ ସଭାର ସଭ୍ୟମାନେ ପେନ୍ସନ୍ ନେବା ଅନ୍ୟାୟ ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ । ପୃଥିବୀର କୌଣସି ଧନାଢ୍ୟ

ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ସେମାନଙ୍କ ମୃତ୍ପତନ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏପରି ପେନ୍‌ସନ୍‌ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ନାହାନ୍ତି ।

ଲେଖକ ନିଜେ ମୃତ୍ପତନ ବିଧାନସଭାର ସଭ୍ୟ ଥିଲେହେଁ ପ୍ରଥମରୁ ଏହାର ବିରୋଧ କରି ଆସିଛନ୍ତି । ଲେଖକଙ୍କର ଘର ଓଡ଼ିଶା ଛଡ଼ା କୌଣସି ଠାରେ ଖଣ୍ଡେ ଜମିବାଡ଼ି ନାହିଁ ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱର ରେ କୌଣସି ପ୍ଲଟ ମଧ୍ୟ ନେଇ ନାହାନ୍ତି ଦିନକୁ ୧୯ ଘଣ୍ଟା ପରିଶ୍ରମ କରି ହୋମିଓପାଥିକ୍‌ ଡାକ୍ତର ବ୍ୟବସାୟରେ ନିଜର ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି ତେଣୁ ବହୁବାର ଏହି ପେନସନ ବିରୋଧରେ ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ତୃପ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଦେହାନ୍ତ ପରେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାମୀ ପାଉଥିବା ପେନସନର ଅଧାନେବାକୁ ଓଡ଼ିଆ ବିଧାନ ସଭା ବେତନ ଇତ୍ୟାଦି ଆକ୍ଟର ୫ ଧାରାରେ ରଖାଯାଇଅଛି । ଔଷଧ ଖର୍ଚ୍ଚ ୯୦୦ ଟଙ୍କା ଗାଁ ବୁଲିବାକୁ ବାର ହଜାର ବର୍ଷକୁ ଏହା ଅତି ଅନ୍ୟାୟ ।

Political and National life and affairs.
ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଲେଖା ପୃଷ୍ଠା—୯୭

Why should the members draw anything while the Assemblies are in virtual suspension ? India of my dreams Page - 309
ମୋ ସ୍ୱପ୍ନର ଭାରତ ।

Legislation in advance of public opinion is woro often worse than useless.

ଜନମତ ନ ନେଇ ଆଇନ କରିବା ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ମନ୍ଦ ଅଟେ ।

Public opinion alone can keep a society pure and healthy. Page -309

ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କ ମତ ଶୁଦ୍ଧ ଓ ସୁସ୍ଥ ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

Public money belongs to the poor public of India than whom there is no poorer on earth We have to be more wakeful, more, cautious, more careful, and let us be ready to account for every pie that we receive from the public Page - 308

Political and National life and affairs Part - I Page - 302

In my opinion there is no necessty for a Governor. The Chief Minister should be able to take his place.

ଏ ଦେଶରେ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ମୁଖ୍ୟ-ମନ୍ତ୍ରୀ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଲାଇ ପାରିବେ ।

Abolition of the rule of the Indian Prie-nces, is an arrogation of power which does not belong to the party or which belongs as much as the power. On Principle too I am not in favour of the abolition of the rule of the princes, but I believe in its reformation in consonance with the true sprint of demo-cracy. Page -7 My socialison.

ମତ ଅନୁସାରେ ଗଜାମାନଙ୍କୁ ଉଠାଇ ଦେବା ମୋ ଇଚ୍ଛା ନୁହେଁ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପଦ୍ଧତିରେ ଶାସନ ଚାଲୁ ରହିବା ଉଚିତ ।

Prohibition Constractive Program Page-10

Alttengh like communal writ and removal of untenchability probilition has been on the congress programme sence 1920 congress men have not taken tho interest they might have taken in this very vitul social and moral reform. If we are to reach our goal through nonviolent efforl, we may not leave to the future government the fate of lakhs men and women who are labourity under the curse of iutexicant.

ଏ ଦେଶରୁ ଅହିଂସା ଚେଷ୍ଟାରେ ମଦ ବା ନଶା ନବାରଣ କରିବାକୁ ହେବ । ୧୯୨୦ ମସିହାରୁ କଂଗ୍ରେସର ପ୍ରୋଗ୍ରାମରେ ଥିଲେ ହେଁ ମ.ଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉଠା ଯାଇନାହିଁ ।

Prohibition at tny cost. Page - 9

If I was appainted dictator for one hour for India the first thing I would do would to close without compensation all the liquar shops.

India of my dreams Page-276 Last para

Emploment- ନିଯୁକ୍ତି :

So far as employment in the government department is concerned, I think it will be fatal to good government if we introduce there the communal spirit for administration to be efficient, it must always be in the hands of the fittest.

There should be certaiuly no fevouitism. But if we want five engineers we m s not take one from each community but we must take the fittest five even if they were all musalmans or all parsis The lowest posts must if need be, be filled by examitations by an impatial bord consisting of men belonging to different communities But distribution of posts should never be according to the proportion of the numbers of each community The educationalty backward communities will have a right to receive favoured treatment in the matter of education at the hands of the national government This can be secured in an effective mauner But those who aspire to occupy responsible posts in the government of the country, can only do so, if they pass the required test Communal Harmony P.-16 educaticnalty.

Employment under national government must be according to merit to be decided by a board of examiners representing different community.

ଜାତୀୟ ସରକାର ଅଧୀନରେ ନିଯୁକ୍ତି :—

ବିଭିନ୍ନ ସଂମ୍ପ୍ରଦାୟର ପରୀକ୍ଷକ ଥାଇ ଗୋଟିଏ ବୋର୍ଡ଼ ହେବ ଏବଂ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଯେ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବ ନିଯୁକ୍ତି ସେ ପାଇବ ।

Political and National Life and Affairs.
Vol. II Page - 313

Why I oppose separate electorates for the untouchables.

I am certain that the question of separate electorates for untouchables is a modern manufacture of saitanic government

Page - 314 Ist Paragraph

Look at the history of Europe. Have you got separate electorates for the working class or women.

Page 294 Mind of Mahatma Gandhi.

The care of the children and upkeep of the household are quite enough to fully engage all her energy. In a will ordered society the

additional burden, of maintaining the family ought not to fall on her.

The man should look to the maintenance of the family, the woman to house-hold management, the two thus supplementing and complementing each other's labour
Mahatma Gandhi as a prophet Page - 16
Maid of Gandhiji

An assassin's bullet may put an end to my life. I would welcame it But I would love above all, to fade out doing my duty with my last breath For me, Justice for the individual be he the, humblest is everything. All else comes after Page-479 Maind of Gandhiji.
Democracy Page - 4

To resist authority when it is abused.

ଶାସକ ଖରାପ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବ ।

In matters of conscience the Law of Majority has no place.

Page - 45 Mahatma Gandhi Democracy.
Light of India Message of the Mahatma P. 90

Swaraj should signalise the reign of justice everywhere as earth.

ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ନ୍ୟାୟର ରାଜତ୍ୱ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଗି ଉପାୟ ଦେଉ ।

The Springing Tiger Subhas Bose Page-58

To my country I say forget not that the greatest curse for a man is to remain a slave, Forget not that the grossest crime is to compromise with injustice and wrong.

Mahatma Gandhi The Last Phase II Page-20

The fear of chaos had seized congress leadership and it was that which was driving them to agree to partition.

"The congress has practically decided to accept partition." Page-209

Co-worker Leaders way not but the pecple are behind you.

Gandhi— Even they are not I am being told to retire to the Himalayas. Every body is eager to garland my photos and status. No body really wants to follow my advice

Co-worker— They may not to say but they with have to before long.

Prospects of power has demorilsed us. P.-211

Even the Sardar and Jawaharlal think that my reading of the situation is wrong and peace is pure to return if partition is agreed upon.

People ask me to retire to Kashi or to the Himayalayas. Let it not be said that Gandhi was party to Indias vivisection.

ଭାରତ ଖଣ୍ଡ ବିଖଣ୍ଡ ହେବା ଲାଗି ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଲୋକ ନ କହନ୍ତୁ ।

Page - 255

The concuding portion of the Sardar's speach laid bare the root of the difference that in the crucial hour had made the congress high command part company with Gandhiji, Acharjya Kripalini "I have been with Gandhiji for the last 30 years." "I have nevers wayed in my loyalty to him. It was not a parsonal but a political loyalty.

Page 255

Even when I have differed from him I have considered his political inslinct to be more correct than my elaborately reasoned attitude. Today also I feel that he, with his supreme fearlessness, is correct and my stand is defective.

Page-256

Two years later on 16th october 1949, Pandit Nehru declared before an andience in newyork that if they had know nthe terrible consequeuces of partition in the shape of

killings etc, they would have resisted the division of India It was a big mistake on our part not to have listened to Bapu at that time, Confessed Maulaua Azad.

"If only we have known exclaimed Dr. Rajendra Prasad.

Page-313

"The decision about Pakistan is of course wrong" Gandhiji wrote to an Ashram Colleague " But against whom am I to fight and to what end ?"

An old veteran was feeling disconsolate over the partition. Gandhiji wrote to him

Page-370

On the Independence day Gandhiji was in Calcutta When West Bengal cabiret came for his blissings Gandhiji said to them from to-day you have to wear the crown of thorns strive ceaselessly, to cultivate truth and non-violence Bewore of power, power corrupts. Donot let yourselves be entrapped by its pomp and pageantry remember you are in office to serve the poor in India's villages May god help you

Page-496

His will and testament to the nation in his own handwriting.

ଏହା ପାଞ୍ଚଟି ବନ୍ଧରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି ।

Page-549

Everybody admid in theory that since India lives in her villages the villages must be the first concern.

ଭାରତର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ କେନ୍ଦ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ନଦେବା ଅର୍ଥ ଏହା ଅବହେଳିତ ଅଞ୍ଚଳ ଅଟେ । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ସହରାଞ୍ଚଳ ପାଉଛନ୍ତି । ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି ଲେଖିବା ପ୍ରକାରେ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ୫୭ ବର୍ଷ ଅତୀତ ହେଲେହେଁ ସବୁ ପ୍ରକାର ନିଜସ୍ୱ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଲଦା ହେଉଛି । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଭୃତି ଦିଗରେ କୌଣସି ଯତ୍ନ ନାହିଁ, ଅଥବା ବ୍ଲକେଶ୍ୱ ଧନୀମାନେ ପାଇବେ । ଏଥିରେ କେବଳ ବ୍ଲକଶ୍ୱ ସହରରେ ବାସ କରୁଥିବା ଧନୀମାନେ ପାଉଛନ୍ତି । ଏହାର ଯଥାର୍ଥତା ଆଦୌ ନାହିଁ । ସହରଆ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଶୋଷଣ କରୁନାହାନ୍ତି କି ? ସବୁପ୍ରକାର ସୁବିଧା ସହରିଆ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି ତାଙ୍କପାଇଁ କଲେଜ ସବୁପ୍ରକାର ରହିଛି ଅଥଚ 'କର' ଆକାରରେ ବେଶୀ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରୁ ଅଦାୟ କରାଯାଏ । ରମଣୀମାନଙ୍କୁ ଶୃଙ୍କଶ୍ୱ ଦେବା ଅର୍ଥ ଟିଣ୍ଡିକା ମାରି ବଣି ପୋଷିବା ପରି ହେଉନାହିଁ କି ? ତା ୨୯-୧-୪୮ରେ ସ୍ୱହସ୍ତରେ ଲେଖିଥିବା ତାଙ୍କ ଉଇଲ କାର୍ଯ୍ୟ କାଏ କଲେ । ଜଣ କଂଗ୍ରେସ ଭାଙ୍ଗିଦେବା କାରଣ କଂଗ୍ରେସରେ ବହୁ ଦୁର୍ନୀତି ଦେଖା ଦେବାରୁ ସେ ଗାନ୍ଧିଜୀ କଂଗ୍ରେସ ଭାଙ୍ଗି ପଦକ୍ଷେପ ନେଲେ ଏବଂ ଦେଶରେ କପଟ ନବାଚନ ହେବ ଲେଖି ଯାଇଛନ୍ତି । ପାଣ୍ଠିରେ ହଣାମରା ନାହିଁ ବା ଅର୍ଥ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ କଥା ନଶୁଣିବା ପାଇଁ ୧ କଂଗ୍ରେସରେ ଦୁର୍ନୀତି ଅତଶସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା, ପାକିସ୍ଥାନ ପାଇଁ ତତ୍କାଳୀନ

ମୁସ ଦାବୀ, ହରିଜନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପୃଥକ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀ କରିବା, ଗାନ୍ଧିଜୀ ମନା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବାରମ୍ବାର କହିଥିବା କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଉଠାଇବାକୁ ଓ ଭାରତ ସଂବିଧାନ ମନଇଚ୍ଛାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି କାରଣ ଦେଖାଇ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ।

କୃଷକମାନଙ୍କ ଲାଗି ଏଦେଶ କଅଣ କରିଛୁ । ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ଖେଳ ଖେଳୁଥିବା ଲୋକେ ସବୁବେଳେ ତାଙ୍କଠାରୁ ଉପକୃତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉନାହାନ୍ତି । କେତେ ବର୍ଷ ଆଉ ଯିବ ? ଏବେତ ୪୭ ବର୍ଷ ହେଲା ।

Democracy defined by Gandhiji Page - 576

Democracy has been defined as "a system of government in which every adult citizen is equally free to express" his views and desires and "to influence his fellow citizens to decide according to those views and implement those desires" Freedom, however, is not a "more catalogue of abstract rights" it must also include the ability to take advantage of and frealy exercise those rights.

Page - 582 '(a)

You would not industrialise India.

Page - 653

Control:The concluding portion of Gandhiji's speach in the All India Congress Committee, in November, 1947, referred to the question of control. Page - 653

"Control is responsible for much of the corruption that is rampant today If you do. not abolish controls immediately, you will oneday regret it. It makes peopls Lazy and helpless. Controls give rise to fraud, suppression of truth, intensification of the black market and to artfficial scarcity Above all, if unmans the people and deprive them initiative, if undoes the teaching of self help they have been learning for a generation. This is a tragedy next only, if indeed not equal, to the fratricide and the insane exchange of population resulting in death Starvation and want of proper residence and clothing for the coming inclement weather. Page - 675

A few days before the metting of the All India Congress Committee in November, 1947, Gandhiji mooted the idea that the politibal goal of the congress having been achieved with the attainment of indefendence, the congress ought to voluntarily liquidate itself.
Page - 675 Last para

After the meetting of the all India congress committee he repeated his advice. I am convinced that no pach work treatment can

save the congress It will only prolong the agony The best thing for the congress would be to dissolve itself before the rot sets in further. Its voluntary liquidation will brace up and purify the political climate of the country But I can see that I can carry nobody with me in this. Page - 678

His last will and testament to the nation. The preamble of the draft ran.

Though split into two India having attained.

Political independence though means devised by the Indian National Congress, the congress in its present shape and form i.e as a propaganda vehicle and parliamentary machine has out lived its use India has still to attain social moral and economic indepeundence in terms of its Seven hundred thousand villages as distinguished from its Cities and Towns. For those and other similar reasons, the All India Congress Committee resolves to disl-bandthe existing organisation and flower into Lok Sevak Sangh.

The Lok Sevak Sangh would affiliate the various existing constructive work orga-nitions like All India Spinning Association,

All India Village Industris Association, industani Talimi Sangh, Harijan Sevak Sangh and the Go-Seva Sangh.

The plan of organisation would be that every panchayat of five adult Men or Women being villagers or village minded would form a unit Two such contiguous panchayats would form a working party under a leader elected from among themselves etc.

His will testament and to the nation has been written in the following books—

1. India of my dreams. Page - 29
2. Political Life and National Life and affairs Page - 25
3. Congress and its future. Page - 45
4. Mind of Mahatma Gandhi Page - 352
5. Last phase Page- 496, 678, 819.

ଏଣ ଫାଇଲ xerox copy ଦ୍ବରେ ଅଛି ।

On the 30th January 1948 when Gandhiji was going to evening prayer meeting two workers from kathiaward came to meet Gandhiji His attendant told this to him who replied that he would meet if he was alive. This prophetic words Gandhiji his writing in

Mind of Mahatma Page - 16. An assassion's bullet may put an end to my life and this statement came true and assassions bullet killed him.

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ହତ୍ୟା ତା ୩୦-୧-୧୯୪୮ ରିଖରେ ହତ୍ୟା ତା ୨୬-୧୧-୧୯୪୯ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ହତ୍ୟାର ଏକବର୍ଷ ନଅମାସ ପରେ ସଂବିଧାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ତା ୨୬-୧୧-୪୯ରେ ପାସ କରା-ଯାଇଅଛି ।

Sub-Article 4 of Article 16.

ନିଯୁକ୍ତିରେ ଅନୁନ୍ନତ ଶ୍ରେଣୀ ଲାଗି ରିଜର୍ଭେସନ ରଖାଯାଇଅଛି ।

ସଂବିଧାନ Reservation of seats of etc article 334 ୪୦ ବର୍ଷ ପାଇଁ ରଖା ଯାଇଥିଲା । Shall cease to have effect on the expiration of Forty years 'wood' shall which has been used in 3rd person means must. ଏକଥା କଏ ମାନିଲେ ନାହିଁ । ମହାତ୍ମା ଏହାବେଳେକେ ନ ରଖିବାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିଥିବା ଏହା ଶାସକମାନେ ନମାନି ସଂବିଧାନରେ ରଖିବା ଓ ତାହାକୁ ପୁନର୍ବାର ବଢାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଭାରତ ବିଭାଜନ ପାଇଁ ତତ୍କାଳୀନ କଂଗ୍ରେସ କମିଟିରେ ପାସ କରିଥିବା ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ ସେହି ମିଟିଙ୍ଗିକୁ ନଡାକିବା ଏବଂ

୧୯୪୯ ଅକ୍ଟୋବର ତା ୧୬-୧୦-୪୯ ରିଖରେ New York ଠାରେ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ନେହେରୁ ଶ୍ରୋତା ମାନଙ୍କୁ କହିଥିଲେ । "ବାପୁ ମନା କରିଥିଲେ ହେଁ କେହି ଶୁଣି ନ ଥିଲୁ ।" ଅଥଚ ନାଥୁରାମ କହୁଥିବା ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଗାନ୍ଧୀ ଦାୟୀ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା । ଆମେରିକା ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ତାଙ୍କ ଜୀବନର ୧୭୦ ପୃଷ୍ଠା Leo Rostein ଗାନ୍ଧି ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଦାୟୀ ବୋଲି ଲେଖିଥିବା ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ଅମୂଳକ ତଥ୍ୟ, କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଉଠା-ଇବା ଲାଗି ବାରମ୍ବାର କହିଥିଲେହେଁ ନକଠାଇବା, କଂଗ୍ରେସରେ ଦୁର୍ନୀତି ବେଶୀ ହୋଇଛି ବୋଲି କହିଥିବା ଓ କଂଗ୍ରେସକୁ ତା ୨୯-୧-୪୮ରେ ଭାଙ୍ଗିଦେବା ହେତୁ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇ ଅଛି ଏବଂ ଏହା ତତ୍କାଳୀନ କଂଗ୍ରେସ ଲୋକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣିତ । ଯଦି ତା ନୁହେଁ ତେବେ ଗାନ୍ଧିଜୀ ଲୋକ ସେବକ ସଂଘ ଗଢିବା ଓ ସେ ଯେଉଁ ନମୁନାରେ ନିର୍ବାଚନ ହେବ ବୋଲି ଲେଖି ଦେଇଥିଲେ । ତାହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ଯେ ତତ୍କାଳୀନ କଂଗ୍ରେସବାଲା ତାଙ୍କ ହତ୍ୟାରେ ମୂଳ ଦାୟୀ ବୋଲି କୁହା ନଯିବ କାହିଁକି ? ନିଜ ନିଜର ଆଶା ପୂରଣ ପାଇଁ ଏହତ୍ୟା କରାଯିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ଏଥିରେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ଅଛି ।

କଂଗ୍ରେସ ଦୁର୍ନୀତି

I would go the lenght of giving the whole congress organisation a decent burial, rather than put up with the corruption that is rampart congress and its future. Page - 16

Gokhale's opinion or assessment of Gandhiji. Political and National life affairs vol-1.

Page X to XI Gokhale observed. "After the immortal part which Mr. Gandhi has played in the South African affairs I must say it will not be possible for any Indian, at any time, here or in any other assembly of Indians to mention his name without demotion or pride Gentle men.

It is one of the privilege of my life that I know Mr. Gandhi intimately and I can tell you hhat a purer, nobler, a braver and a more exalted spirt has never moved on this earth. Mr Gandhi is one of those men, who living an austerly simple life themselves devoted to all the highest princeples of love to their fellow beings and to truth and justice, touched the eyes of their weaker brethren as with magic and give them a new vision He is a man who may be well described as a man among men a hero among heroes a patriot among patriots, and we may well say that in him Indian humanity in the present time has really reached its high water mark.

Legistor and the people The legislaters are not the guides of the people, thery are here servantst.

The duty of voters

What should the voters be like ?

The electorate will be impartial, independent, intelligent and vigilant.

ଲକ୍ଷ୍ନୌ ଠାରେ ୧୯୦୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ କଂଗ୍ରେସର ବାର୍ଷିକ ଅଧିବେଶନରେ ଗୋଖେଲ, ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ:—

ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ବିଷୟ ନେଇ ଗାନ୍ଧି ଯେଉଁ ଅବାସ୍ତ୍ର ର-ଣୀପୁ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ କହିବି ଯେ କୌଣସି ଭାରତୀୟ କୌଣସି ସମୟେ କରିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ ।

ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ବୃନ୍ଦ ?

ମୁଁ ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଜାଣେ ଏବଂ ଆପଣମାନଙ୍କୁ କହିବି ଯେ ସେ ଜଣେ ବିଶୁଦ୍ଧ, ମହତ୍ ଓ ସାହସୀ ଏବଂ ହୃଦୟ ଆନନ୍ଦରେ ଭରା ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ପୃଥିବୀରେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରି ନାହାନ୍ତି । ସେ ଋଷି ପ୍ରତିମ ସରଳ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବନଯାପନ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସହଚରମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଆଦର କରନ୍ତି ଓ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀଙ୍କୁ ସତ୍ୟ ଓ ନ୍ୟାୟ ଦ୍ୱାରା ବଶୀଭୂତ କରନ୍ତି । ନୂତନ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଦେଖାନ୍ତି । ମନୁଷ୍ୟ ଭିତରେ ମାନବତ୍ୱ ଭରିଛି, ଦେଶପ୍ରେମ ମୂର୍ତ୍ତିମାହାରେ ଥିଲେ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ଭାରତୀୟ ମାନବତ୍ୱର ଶୀର୍ଷ ସ୍ଥାନର ଅଧିକାରୀ ।

Profile's of Gandhi America remembers aworld leader.

ଆମେରିକା ଜଣେ ପୃଥିବୀର ନେତାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରେ ।

What Americans say of time will duraut —

He is in all probability the most impartant and beyond all doubt the most interesting figure in the world today. Centuries hence he will be remembered when of his contemporaries hardly a name will surviue.

Three times he has been attacked by mobs, and been beaten almost to death, not once has he rataliated, and when a leading assailant was arrested he refused to make any charge against him.

ତିନଥର ତାଙ୍କୁ ଜନତା ଆକ୍ରମଣ କରି ମାରପିଟି କରି ଥିଲେ ଓ ଏପରିକି ପ୍ରାଣ ଯିବ ବୋଲି ଧାରଣା ହୋଇଥିଲା ତଥାପି ଆକ୍ରମଣକାରୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବାକୁ ମନା କଲେ ।

F. B. Fisher Page - 21

Gandhiji ! Gandhi, the Beloved ! Mahatma ! The great sout of India. "What is his secrets" hundreds have asked me since I came home from twentyeight years of contact with India. "He was your friend, when he was plain Mr Gandhi." Gandhi often walked twenty to thirty miles aday under the blazing sun of Africa, carrying the wounded, patching up the destruction that war had made,

To train such leaders Gandhi took young men & women In 1916 he setled in Ahmedabad and established the Ashram Regular classe were held. He had tanght. First truthfulness, second non-violence, third celibacy, fourth control of the palate, fifth non-stealuig sixth non-possession, seventh home manufactured goods eighth Fearlessness. In August 1920 the non-cooperation movement was really launched on a national scale.

ମହାତ୍ମାଙ୍କ ସ୍ଲୋଗାନ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇ ଥିବା ଓ ମାଡ଼, ଜେଲ ସେ ଭୋଗିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେହି ଏପରି ଭୋଗିବା କୌଣସି କଷ୍ଟରେ ପାଇନାହିଁ ।

୧୯୧୪ ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗୋଖେଲ ଭାରତକୁ ଫେରି ଆସିବାକୁ ଆଫ୍ରିକାରୁ ପତ୍ର ପଠାଇଲେ ଏବଂ ସେ ଲଣ୍ଡନ ରେ ତା ୬-୮-୧୯୧୪ ରିଖ ପହଞ୍ଚିଲେ ଅଗଷ୍ଟ ୧୯°୪ରେ ପ୍ରଥମ ମହାସମର ଜର୍ମାନ ଦେଶରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ମାତ୍ର ଗାନ୍ଧିଜୀ ନ ଡରି ଫ୍ରାନ୍ସ ପରିସ୍ ରାଜଧାନୀରେ ପହଞ୍ଚ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ଭାରତ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ଗାନ୍ଧିଜୀ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ନିଜ ଘରକୁ ପଠାଇ ସାରା ଭାରତର ନେତାମାନଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ଲୋକେ ସୂତା କାଟିବେ ଓ ଖଦଡ଼ ପିନ୍ଧିବାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପଡ଼ିବ କହି ନିଜେ ଅରଟ ଚାକୁଡ଼ି ଖୋଜି ଗୁଜରାଟର ବରୋଦା ଷ୍ଟେଟ୍ ବିଜାପୁର ଗ୍ରାମରୁ ଏହାର ସନ୍ଧାନ ପାଇ ସେଠାରୁ ସବୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ବତାଇବା ପାଇଁ ଜଣେ ଲୋକକୁ ଆଣି ପ୍ରଥମେ ବମ୍ବେରେ ଆଶ୍ରମ କରି ଶିକ୍ଷା

ଫେଆଗଲ୍ ଓ ତାପରେ ପରେ ଅହମେଦାବାଦରେ ବସ୍ତ ଆଶ୍ରମ କର ସ୍ତାକଠା ଓରେସ୍ ନଜେ ଶିଖାଇ ଥିଲେ ଏପରିକ ଏହ୍ୱଅରଠ ସ୍ତା, ଖଦଡ଼ ପିନ୍ଧିଥିବା ଓ କାନ୍ଧରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଚଦର ପକାଇ ଲଣ୍ଡନରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା Round Table Conferenceକୁ ଯାଇଥିଲେ । John Gunther ଗାନ୍ଧି ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ପର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଭାରତୀୟ ଓ ଭଗବାନ ସ୍ୱରୂପ ।

Tribnts in brief.

It has been possible for his enduring personality to become an international heritage The most fitting tribute to his memory today would be a redediation of all of usto the cause of world peace and unity to which he devoted his life.

Hon lay Henderson
U S. Ambassador to India.

The gretness of this extraordinsry mae will dos die with him. The spirit of Mahatma Gandhi will live and grow and his influence will increase with the years A great human spirit lives on tough his boday has returned to dust,

Dr Henry Grady
U S. Ambasador to India.

Gandhi was a political leader and he was a seer, and perhaps never before on so grand a scale has anyone sought to shape the course

of events in the world as it is by the example of a spirit which was not of the world as it is

Walter Lippmann political affairs analyst, Author, Social Philosopher.

Gandhi the greatest political genius of our time indicated the path to be taken

Albert Einstein

Generation to come will scarce belive that such aone as this ever in flesh and blood walked upon this earth Albert Einstein.

Mohan Das Gandhi lay dead, and the world was a poorer place. He had embodied, as perhaps no other statesman had, mankind's will to an order based not on force, but on Justice M. J. Goldbloom

Gandhi won national independence for more millions of people than 'any other leaders of men,and withless bloodshed,and that was the truth He showed the weak and the poor how to struggle without taking life, and that was the truth He spent years in jail for the national cause, and once he helped conduct the prosecution against himself after th viole nce occurred in a civil disobedience movement

He broke the system of indentured Indian Labour in South Africa.
Page - 115 E. P. Snow

J H Holmes Page - 118

In April, 1921, the reverend Dr. J. H. Holmes, minister of the community church of New York, introduced Gandhi to the American people in a sermon, "Who is the greatest man in the world today?"

Without equivocation, Dr. Holmes named Mohan Das Karamchand Gandhi.

This Gandhi was a great and wonderful man Where was there anybody to match him in our troubled and wicked world? Must he not be proclaimed at once as a world leader, the cempeer of the greatest men of our own or any other time? For Gandhi is today listed among the immortals.

He went to Round Table conference 12th Septembers 1931. Page-169

History with is word India-March 12, 1930. The wizened, toothless, half-naked little Hindu had walked 200miles to the sea aenlisting

volunteers for a Satyagraha (insisteuce on truth) demonstration against British rule. Now, at the seas edge, he picked up a pinch of dried salt calmly breaking the law

The proud British Sahibs imprisoned him again and again but it did, not help, "Jail jail for thieves. For me, it is a palace." He spent over 2100 days in prison.

He was assassinated-by a Hindu fanatic who blamed him for India's partition.

ସେ ନାଥୁରାମ ଭାରତ ଭାଗ ଭାଗ ହେବା ପାଇଁ ଗାନ୍ଧିଜୀ ଦାୟୀ ବୋଲି କହିଥିଲ ଯାହାଙ୍କ ଏକାବେଳେକେ ଅମୂଳକ ଭାରତ ଭାଗ ଭାଗ ହେବା ଲାଗି ତତ୍କାଳୀନ କଂଗ୍ରେସ ଦାୟୀ । ଭାଗ ଭାଗ ହେବା ଅଧ୍ୟାୟ ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ମନା କରି ଆସୁଥିଲେ ; କଂଗ୍ରେସ ମିଟିଙ୍ଗିକୁ ତାଙ୍କୁ ଡାକି ନାହାନ୍ତି ଭାଗ ହେବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ନଜେ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ପଣ୍ଡିତ ନେହରୁ ଅକ୍ଟୋବର ତା ୧୨, ୧୯୪୯ ମସିହାରେ ଆମେରିକାର New York ମିଟିଙ୍ଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ନାଥୁରାମଙ୍କୁ ଏପରି କହି-ବାକୁ କଣ ହୋଇଥିଲା ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଟିକନିଖି ଆଲୋଚନା ମୂଳକ ଲେଖାଯାଉଛି ।

Martin Luther king, a negro twenty seven year old says family that he borrowed his technigues directly from Gandhi.

Lovis Fischer—
I have met Lenin, Churchill, franklin, Dr. Roosevelt, Wilkie, stalim Attlee Einstein, and many other famous people. I have never met a more remarkable person than Gandhi
President Harry S. Truman of America.

Gandhi was a great Indian nationalist but at the same time was a leader of international stature.

As a teacher and leader his influence made itself felt not only India but every in wherethe world..

Gandhiji had four sons and no daughters Harilal Bhai, Maticulate. Deb Das, M.A. Manilal, B A., Ram Das, B.A.

ଅନେକ ଲୋକ କୁହାକୋହି ହୁଅନ୍ତି ଯେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି ଇନ୍ଦିରାଙ୍କୁ ଝିଅ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ଏହା ମିଥ୍ୟା ଜନରବ ନେହେରୁଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଝିଅ । ପୁଅଟି ନଥିଲେ ଫିରୋଜ ଜଣେ ପାର୍ସି ଓ ନେହେରୁଙ୍କ ଘରେ ନେହେରୁଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ କମଳା ବେମାର ପଡିଲାବେଳେ ଫିରୋଜ ତାଙ୍କୁ ସେବା କରୁଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ଘରେ ପୁଅପରି ରହୁଥିଲେ । କମଳାଙ୍କ ଦେହତ୍ୟାଗ ପରେ ଇନ୍ଦିରା ଇଉରୋପରେ ବେମାର ପଡିବାରୁ ସେବା କରିବାକୁ ଫିରୋଜଙ୍କୁ ଇଉରୋପ ପଠାଗଲା । ସେଠାରେ ଇନ୍ଦିରା ଓ ଫିରୋଜଙ୍କ ମନ ମିଶି ଯିବାରୁ

ଫିରୋଜ ସହ ସମ୍ବାଦ ଘଟିଲା ।

ଅତି ଆନନ୍ଦର ବିଷୟ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀଙ୍କ କୌଣସି ପୁଅ ଝିଅ ନାତି ରାଜନୀତିରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ନାହାନ୍ତି ।

ଏହି ପୁସ୍ତକଟି ଲେଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ "ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି କଂଗ୍ରେସ" ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଦଳ ସୃଷ୍ଟି ନକଲେ ଅନ୍ୟାୟ, ଅତ୍ୟାଚାର ଲୁଟି କେବେହେଲେ ଦୂର ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଶାସକ ଓ ଶାସିତ ମଧ୍ୟରେ ସୁସମ୍ପର୍କ ବା ବୁଝାମଣା ଜମି ନ କାଳେ ଯଥାର୍ଥ ପନ୍ଥାରେ ଗତି କରିବ ନାହିଁ । ଦେଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଦ୍ୟପ ସଂଖ୍ୟା ଏତେ ବେଶୀ ହେଲାଣି ବାଟରେ ଘାଟରେ ଚାଲିବା କଷ୍ଟକର ଏବଂ ଗାଁ ଗାଁ ମଦ ଦୋକାନ, ପ୍ରଭୃତି ପାନ ଦୋକାନରେ ନିଶା ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରି ଇତ୍ୟାଦି ଦେଖା ଦେଲାଣି । ମହାତ୍ମା ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ କୌଣସିଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହୋଇ କିନ୍ତୁ, ନିଷ୍ଠ ଅତିମାତ୍ରାରେ ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ଜନସଂଖ୍ୟା ୧୯୪୦ ମସିହାବେଳେ ଚାଳିଶ କୋଟି ଏବଂ ଏବେ ବରଷକ ତଳେ ଜନ ଗଣନାରୁ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ଯେ ତାହା ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଚଉରାଶି କୋଟି ତେବେ ଦରଦାମ ଶହେ ଗୁଣ, ଦୁଇଶ ଗୁଣ ବଢ଼ିବାର କାରଣ କଅଣ ଶାସକବର୍ଗ ବୁଝନ୍ତୁ ।

Page-772 Last Phase II

On the way, one of the attendants told him that two workers from Kathiawad had asked for an appointment. "Tell them to come after preyer," Gandhiji replied. "I shall then see them if I am alive.

Page - 78 Last phase - II

The viceroy told Gandhiji that it had always been the British policy not to yield anything to force, but the Mahatmas non-violence had won. They had decided to quit as a result of India's non-violent struggle.

ଏହିସବୁ କାରଣରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ ଯେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନା ଫଳରେ ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ହାସଲ କରିଅଛି । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରତି ଏଦେଶର ଶାସକମାନେ କେଉଁଠି ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବା ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରି ଅଛନ୍ତି ଜନସାଧାରଣ ଜାଣିବା ଉଚିତ। ଲେଖକ ଦୃଢ଼ ସ୍ୱରରେ କହିବେ ଯେ ସେ ତ କାରଣ ଦର୍ଶାଇ କଂଗ୍ରେସ ଭାଙ୍ଗି ଦେଲେ, ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି ଦେଶବାସୀ ଆଜି ଉତ୍କଟ ଦରଦାମର ଶିକାର ହୋଇଛନ୍ତି । କନଷ୍ଟର ଦର ୧୯୫୦ ମସିହା ଜନସଂଖ୍ୟା ୪୦କୋଟି ବର୍ଷେ ତଳେ ଜନଗଣନାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ୮୪ କୋଟି ଟପ୍ପି ରୂପେ ଜଣାପଡେ । ଦୁଇଗୁଣ ଜନସଂଖ୍ୟା ଚଷାର ଆଦାୟ ଦୁଇଗୁଣରୁ ଅଧିକ । ଜମି ଜଙ୍ଗଲ ହଣା, ଗୋଚର, ପଦର ବଣ, ବିଲ କରା-ଗଲଣି । ୧୯୪୮ ମସିହାର ଦର ବାଣପୁର ବନ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଶ୍ରୀ ହରିହର ମହାପାତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ୨୭୫ ପୃଷ୍ଠା ।

୧୯୪୦ ମସିହାର ଦର	୧୯୯୨ ମସିହାର ଦର
ଧାନ ୧ଙ୍କାରେ ଚାରି ଗୌଣି	ଧାନ ଗୌଣି ୫ ଟଙ୍କା
ମୁଗ କଟଙ୍କା ସେରରେ ଦଶସେର	ମୁଗ ଗୌଣି ୨୫ ଟଙ୍କା

ସୋରିଷ ତେଲ, ଘିଅ ତେଲ	ସୋରିଷ ତେଲ ୮୭ ତୋଳା
୨ସେର ନଅଣା	କୁ ୩୫ ଟଙ୍କା
ସୋରିଷ ସେର ଦୁଇଅଣା	ସୋରିଷ କେଜି ୧୨ ଟଙ୍କା
ଜିରା ଟଙ୍କାକୁ ଦୁଇସେର	ଜିରା କେଜି ୧୦୦ ଟଙ୍କା
ଗୁଅଘିଅ ଟଙ୍କାକୁ ବୋଝେ	ଗୁଆଘିଅ ବୋଝାକୁ ୫୦ଟଙ୍କା
ସୁନା ତୋଳା ୨୫ ଟଙ୍କା	ସୁନା ତୋଳା ୪୮୦୦ ଟଙ୍କା
ରୁପା ତୋଳା ପାଞ୍ଚଅଣା	ରୁପା ତୋଳା ୧୦୦ ଟଙ୍କା

୧୯୪୧ ମସିହାରେ ଲେଖକ ଧାନ ତିନି ଶଗଡ଼କୁ ୩୦ ଟଙ୍କା ଦରରେ ୯୦ ଟଙ୍କାର ବିକି ଥିଲେ । ସୁନା ୩ ତୋଳାକୁ ୨୯ ଟଙ୍କା ଦରରେ ୮୭ ଟଙ୍କାର କିଣି ଥିଲେ ।

୨ୟ ମହାଯୁଦ୍ଧରେ ଜର୍ମାନୀ, ଋଷିଆ, ଜାପାନ, ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ, ଇଟାଲି, ଦେଶ ତୁଳକ ଧ୍ୱଂସ ପାଇଥିଲେହେଁ, ଏବେକୁ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ଋଣ କପର ଦେଉଛନ୍ତି ?

Generations to come will scarce believe that such a one as this ever in flesh and blood walked on this earth.

Profiles of Gandhi. Page - 100

ଭବିଷ୍ୟତ ବଂଶଧରମାନେ ଏପରି ଜଣେ ମନୁଷ୍ୟ ପୃଥିବୀରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ ନାହିଁ । ପୃ୧୦୦

If India makes violence her creed and I have survived, I would not care to live in India.

Page - 4 India of my dreams.

Death Duties—

In this of all countries in the world possession of inordinate wealth by individuals should be held as a crime against Indian humanity. Therefore the maximum limit of taxation of riches beyound a certain margin can never be reached. In England, I understand, they have already gone as far as 70 per cent of the earnings beyond a prescribed figure There is no reason why India should not go to a much higher figure. Why should there not be death duties ? Those sons of millionaires who are of age and yet inherit their parents' wealth, are losers for the very inheritance. The nation thus becomes a double loser For the inheritance should rightly belong to the nation. And the nation loses again in that the full faculties of the heirs are not drawn out, being crushed under the load of riches. India of my dreams. Page-266

ଆମ ଭାରତରେ ମୃତ୍ୟୁ ଟିକସ ଆଦାୟ ଥିବା ଜଣା ପଡ଼ୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଧନୀ ଲୋକ ଅସିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ତିରୋଧାନ କରିବା ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ବଂଶଧରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଟିକସ ଆଦାୟ ହୁଏ କି ?

Light of India Message of the Mahatma.

Page - 17 Last para

(14) Castes—

Another factor that has introduced a spirit of discord in our present social order is the institution of caste. Gandhiji considered the original four divisions the varnas to be fun-ndamental, natural and essential. The caste system is not based on inequality It need not be ended because of its abuse, as it easily lends itself to reformation.

ସଂବିଧାନ—

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ହତ୍ୟା ପରେ ସଂବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଅଛି । ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠାର Justice ନ୍ୟାୟ ଦେବା ଅଛି ଏବଂ ଶେଷ ପାରାରେ Gandhism and Marxism ମିଶ୍ରିତ ଢାଞ୍ଚାରେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ସାମ୍ୟବାଦ ନୀତି ଅନୁସରଣ କରାଯିବ । ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଛି କି ? ପ୍ରଥମରେ ମୃତ୍ୟୁ ଟିକସ ଶତକଡା ସତୁରି ଭାଗ ଆଦାୟ ଲାଗି ମୋ ସ୍ୱପ୍ନର ଭାରତରେ ଲେଖା ଯାଇଛି ଏହା ଭାରତରେ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇନାହିଁ ଏହା ହେଉଥିଲେ ଲୋକେ ଅସଦୁପାୟରେ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପାର୍ଜନ କରୁନଥାନ୍ତେ ।

ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ହତ୍ୟା ଆମ ସଂବିଧାନ ନଷ୍ଟ କରି ଦେଇଛି । ଗାନ୍ଧିଜୀ 'କଂଗ୍ରେସ' ଭାଙ୍ଗି ଦେବାକୁ ନିଜ ହାତରେ ଲେଖିଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ବାଚନ ଜଏରି ହେବ ଲେଖିଛନ୍ତି । ଆଜି କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ନିର୍ବାଚନରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଉଛି କାହିଁକି ?

In matters of conscience the Law of Majority has no place. Democracy - P. 45

In his tribute to the Mahatma on Oct. 2 1943, Netaji said: "Today, the Indians all over the world are celebrating the 75th birth anniversary of their greatest leader, Mahatma Gandhi... The service which Mahatma Gandhi has rendered to India and to the cause of India's freedom is so unique and unparalleled that his name will be written in letters of gold in our national history for all time.

The Mahatma and the Netaji. Tvo Man of Destiny of India. Page - 114

କେଉଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯିବା ବାହୁଡ଼ି,
ଅଣ୍ଟାରେ ନଥିବ କଣ୍ଟେ କଉଡ଼ି ।
ଖାଲି ହାତରେ ଆଉ ଭୂଇଁରେ ପଡ଼ି,
ଦଣ୍ଡେ ବା ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଶୁଭୁଛି ରଡ଼ି ।
ଫେରିଲେ ଲୋତକ ଧାର
ଦିନ ଦୁଇଦିନ ପରେ ପାସୋରିବ
ନୂହଁକ ଏ ଲୋକାଳୟର ।

ଡା. ଲୋକନାଥ ମିଶ୍ର
୧୬-୯-୯୨

ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ, ଆସିକା (ଗଞ୍ଜାମ)